

PWYLLGOR LLYWODRAETHU AC ARCHWILIO

Hysbysiad o Benderfyniad – Cyfarfod Hybrid, 6 Ionawr, 2025.

Mae'r Agenda ar [gael yma](#).

Mae recordiad y cyfarfod ar [gael yma](#).

Yn Bresennol: G. Chapman (Cadeirydd ac Aelod Lleyg); N. Ireland (Is-Gadeirydd ac Aelod Lleyg); Cynghorwyr P. Drake, E. Goodjohn, M.J. Hooper a J.M. Norman.

EITEM AGENDA 1. YMDDIHEURIADAU AM ABSENOLDEB –

Derbyniwyd y rhain gan Gynghorwyr J. Protheroe a N.J. Wood; a M. Evans (Aelod Lleyg).

EITEM AGENDA 2. COFNODION –

PENDERFYNWYD – Cymeradwyo cofnodion y cyfarfod Arbennig a gynhaliwyd ar 18 Tachwedd, 2024 fel cofnod cywir.

EITEM AGENDA 3. DATGANIADAU BUDDIANT –

Datganodd y Cadeirydd, Gareth Chapman, fuddiant personol mewn perthynas ag eitem 7 ar yr agenda – Adroddiad Blynyddol Cwynion Corfforaethol. Natur y diddordeb oedd bod Gareth Chapman wedi codi mater cyffredinol yn ymwneud â phroses gwyno'r Cyngor.

EITEM AGENDA 4. ADRODDIAD CANOL BLWYDDYN AR REOLI'R TRYSORLYS 2024/25 (CYF) –

PENDERFYNWYD –

- (1) Bod Adroddiad Canol Blwyddyn Rheoli'r Trysorlys 2024/25 yn cael ei nodi.
- (2) Bod y Pennaeth Cyllid / Swyddog Adran 151 yn egluro mater ynghylch awdurdodiad i dorri Polisi'r Cyngor ac a oedd angen cymeradwyaeth bellach.

Rheswm dros y penderfyniadau

(1&2) Gan ystyried cynnwys yr adroddiad a'r trafodaethau yn y cyfarfod.

EITEM AGENDA 5. ARCHWILIO CYMRU: ADOLYGIAD O GYNALIADWYEDD ARIANNOL CYNGOR BRO MORGANNWG GORFFENNAF 2024 (CYF) –

PENDERFYNWYD –

- (1) Cymeradwyo camau gweithredu'r Cyngor yn Atodiad B i'r adroddiad.
- (2) Bod yr adroddiad yn cael ei gyfeirio at y Cabinet i'w arolgyu a'i gymeradwyo, gyda'r Cabinet hefyd yn cael gwybod am farn y Pwyllgor Llywodraethu ac Archwilio mewn perthynas â'r canlynol:
 - Gellid gwneud gwelliannau i'r broses gyllidebu, gydag angen dadl fwy agored ac ehangach ar bwysau cyllidebol y tu allan i leoliad Pwyllgor ffurfiol, gyda mwy o gyfleoedd i Gynghorwyr drafod a chael gwybod am heriau ariannol.
 - Roedd angen mwy o wybodaeth ar gynghorwyr ynghylch pam y gwnaed penderfyniadau cyllidebol a pham y gwrthodwyd rhai cynigion arbed ac a oedd unrhyw gynigion amgen yn bodoli.
 - Rôl y Cynghorwyr oedd edrych ar y broses sylfaenol o feddwl y tu ôl i benderfyniad ariannol ac a wnaethant wneud synnwyr rhesymegol. I wneud hynny roedd angen mwy o wybodaeth a chyfleoedd ar y Cynghorwyr i drafod.
 - I'r Cyngor archwilio ymhellach y cyfle i ystyried defnyddio cyllidebau sylfaen sero;
 - Pwysigrwydd Cynllun Corfforaethol y Cyngor i adlewyrchu pa flaenoriaethau y gallai'r Cyngor eu fforddio mewn gwirionedd;
 - Heriau o ganlyniad i ddeddfwriaeth newydd nad oedd bob amser yn dod â chyllid ychwanegol, a oedd fel arfer yn rhoi pwysau ar adnoddau presennol. Dyrannwyd grant y rhan fwyaf o achlysuron ar sail ddamcaniaethol y gellid ei dynnu'n ôl ac felly gallai godi disgwyliadau'r cyhoedd.
 - Roedd angen i'r Cyngor wneud penderfyniadau beiddgar ar ba wasanaethau y gallai fforddio ac i gael deialog gyda'r cyhoedd ar gynlluniau a chyllidebau'r Cyngor.

Rheswm dros y penderfyniadau

(1&2) Gan ystyried cynnwys yr adroddiad a'r trafodaethau yn y cyfarfod.

EITEM AGENDA 6. ADRODDIAD BLYNYDDOL CHWYTHU'R CHWIBAN (SM / PGCD) –

PENDERFYNWYD –

- (1) Nodi cynnwys yr adroddiad.
- (2) Bod y Pwyllgor Llywodraethu ac Archwilio yn parhau i gael adolygiad canol blwyddyn mewn perthynas â pholisi a chyfyngiadau a digwyddiadau.

(3) Bod y Swyddog Monitro / Pennaeth Gwasanaethau Cyfreithiol a Democrataidd yn ystyried sylwadau a wnaed gan y Pwyllgor Llywodraethu ac Archwilio ynghylch cynnwys a fformat adroddiadau yn y dyfodol.

Rheswm dros y penderfyniadau

(1-3) Gan ystyried cynnwys yr adroddiad a'r trafodaethau yn y cyfarfod.

EITEM AGENDA 7 ADRODDIAD BLYNYDDOL CWYNIION CORFFORAETHOL 2023/24 (PW) –

PENDERFYNWYD -

(1) Nodi cynnwys yr adroddiad ac Atodiad A (Adroddiad Blynyddol ar Gwynion a Chanmoliaeth).

(2) BOD y Pwyllgor Llywodraethu ac Archwilio yn parhau i dderbyn diweddariad blynyddol mewn perthynas â Chwynion a Chanmoliaeth Corfforaethol.

(3) BOD yr adroddiad a sylwadau'r Pwyllgor Llywodraethu ac Archwilio yn cael eu cyfeirio at y Cabinet iddynt gael eu hystyried. Dyma'r sylwadau:

- Ar gyfer proses gynllunio ariannol y Cyngor, roedd gan wasanaethau cwsmeriaid rôl allweddol wrth gynorthwyo i asesu effaith penderfyniadau, yn enwedig gan fod gwasanaethau'n dod yn gyfyngedig byddai'n debygol y byddai nifer y cwynion yn cynyddu;
- Mewn perthynas â chyfathrebiadau'r gŵyn a anfonwyd at y rhai a oedd wedi codi'r gŵyn, arolwg enghreifftiol o'r llythyrau sydd i'w wneud at ddiben sicrhau ansawdd i sicrhau bod y wybodaeth a ddarperir yn gyson a chynghorir achwynwyr y gallant uwchgyfeirio i Gam 2 ac i Ombwdsmon Gwasanaethau Cyhoeddus Cymru os ydynt yn parhau'n anhapus;
- O ran adroddiadau yn y dyfodol, ystyried faint o ddata tueddiadau i gynnwys a chyfyngu data hanesyddol i'r hyn sydd ei angen i ddeall cyd-destun perfformiad;
- Roedd tudalen 9 o Adroddiad Ombwdsmon Gwasanaethau Cyhoeddus Cymru o dan Atodiad E yn dangos bod 50 o argymhellion wedi'u gwneud yn ystod 2023/24 mewn perthynas â Chyngor Bro Morgannwg. Byddai'n ddefnyddiol gwybod ar gyfer adroddiadau yn y dyfodol beth oedd yr argymhellion yn ymwneud â nhw a sut y cawsant sylw;
- Roedd cyfraddau perfformiad a amlygwyd gan gynnwys nifer yr atgyfeiriadau gan Ombwdsmon Gwasanaethau Cyhoeddus Cymru mewn perthynas â Bro Morgannwg yn peri pryder ac roedd yn bwysig i'r Cyngor ystyried cyfleoedd cwyno i ddysgu a gwella gwasanaethau.

Rheswm dros y penderfyniadau

(1-3) Gan ystyried cynnwys yr adroddiad a'r trafodaethau yn y cyfarfod.

EITEM AGENDA 8. DIWEDDARIAD CH2: RHAGLEN WAITH ARCHWILIO CYMRU 2024 - CYNGOR BRO MORGANNWG (CAC) –

PENDERFYNWYD –

- (1) Nodi cynnwys yr adroddiad.
- (2) Y dylid cyfeirio'r adroddiad i'r Cabinet i'w oruchwyllo.

Rheswm dros y penderfyniadau

(1&2) Gan ystyried cynnwys yr adroddiad a'r trafodaethau yn y cyfarfod.

EITEM AGENDA 9. CYNNIG I DDIWYGIO POLISI DARPARIAETH ISAFSWM REFENIW 2024/25 (CAC) –

PENDERFYNWYD – BOD y Pwyllgor Llywodraethu ac Archwilio yn argymhell bod y Cyngor yn cymeradwyo'r diwygiadau arfaethedig i'r Polisi Darpariaeth Isafswm Refeniw ar gyfer 2024/25 ar gyfer cefnogi benthyca.

Rheswm dros y penderfyniad

Gan ystyried cynnwys yr adroddiad a thrafodaethau yn y cyfarfod a chefnogi'r diwygiadau arfaethedig i'r Polisi Darpariaeth Isafswm Refeniw a fyddai'n cael ei gyflwyno i'r Cyngor ym mis Ionawr 2025.

EITEM AGENDA 10. DIWEDDARIAD 2024/25 AR DRACIO PENDERFYNIADAU'R PWYLLGOR LLYWODRAETHU AC ARCHWILIO (CAC) –

PENDERFYNWYD –

- (1) Nodi cynnwys y cofnod Tracio Penderfyniadau a gynhwyswyd yn Atodiad A i'r adroddiad a bod y Pwyllgor Llywodraethu ac Archwilio yn derbyn diweddariadau rheolaidd bob chwarter.
- (2) Nodi cynnwys Atodiad B i'r adroddiad – Diweddariadau ar gyfer tri archwiliad sicrwydd cyfyngedig – Dyledwyr, Cartrefi Preswyl – Rheoli Stoc Fwyd a Chanolfannau Hamdden – Rheoli Contractau a Pherfformiad.

Rheswm dros y penderfyniadau

(1&2) Gan ystyried cynnwys yr adroddiad a'r trafodaethau yn y cyfarfod.

EITEM AGENDA 11. CYNNYDD YN ERBYN Y CYNLLUN SEILIEDIG AR RISG ARCHWILIO MEWNOL (PGAMR) –

PENDERFYNWYD – Nodi cynnwys yr adroddiad a'r cynnydd a wnaed yn erbyn Cynllun Seiliedig ar Risg Archwilio Mewnol 2024/25.

Rheswm dros y penderfyniad

Gan ystyried cynnwys yr adroddiad a'r trafodaethau yn y cyfarfod.

EITEM AGENDA 12. MONITRO ARGYMHELLION (PGAMR) –

PENDERFYNWYD –

(1) Nodi'r datganiad sefyllfa ar argymhellion archwilio mewnol a wnaed, a weithredwyd ac sy'n weddill ar 31 Hydref, 2024.

(2) Gofyn i'r Pennaeth Adnoddau Dynol a Datblygu Sefydliadol a Chylch Oes y Rheolwr Gweithredol fynychu cyfarfod nesaf y Pwyllgor Llywodraethu ac Archwilio er mwyn rhoi'r wybodaeth ddiweddaraf am yr argymhellion hwyr ar gyfer Adolygiad Archwilio Cod Ymddygiad Swyddogion. .

Rheswm dros y penderfyniadau

(1&2) Gan ystyried cynnwys yr adroddiad a'r trafodaethau yn y cyfarfod.

EITEM AGENDA 13. POLISIÄU GWRTH-DWYLL (PGAMR) –

PENDERFYNWYD – Y dylid cytuno ar Bolisiäau Atal Twyll wedi'u diweddarau'r Cyngor gan gynnwys Strategaeth a Fframwaith Atal Twyll y Cyngor a'u cyfeirio at y Cabinet i'w cymeradwyo.

Rheswm dros y penderfyniad

Gan ystyried cynnwys yr adroddiad a'r trafodaethau yn y cyfarfod.

EITEM AGENDA 14. RHAGLEN GWAITH CYCHWYNNOL 2024/25 (PGAMR) –

PENDERFYNWYD –

(1) Nodi'r Rhaglen Gwaith i'r Dyfodol.

(2) Cymeradwyo'r rhestr o eitemau ar gyfer y cyfarfod nesaf ar 17 Chwefror, 2025 drwy gynnwys cyflwyniad diweddarau ynghylch safonau archwilio newydd a chais i'r Pennaeth Adnoddau Dynol a Datblygu Sefydliadol a'r Rheolwr Gweithredol Cylch Oes ddarparu diweddariad ar y Cöd Ymddygiad i Swyddogion.

Rheswm dros y penderfyniadau

(1&2) Gan ystyried cynnwys yr adroddiad a'r trafodaethau yn y cyfarfod.